

Protocol formele verschoning rechtbank Amsterdam

Aanleiding en reikwijdte

Dit protocol beschrijft het proces van de formele verschoningsprocedure. Verschoning is een middel ter verzekering van de onpartijdigheid van de rechter; rechtzoekenden moeten immers vertrouwen kunnen stellen in de Rechtspraak. Doel van het protocol is het bevorderen van een vlotte, eenduidige, transparante en professionele beoordeling van formele verschoningsverzoeken. Dit protocol is onder andere een uitwerking van artikel [15 van de zaakstoedelingsregeling](#) van deze rechtbank. In dit artikel is bepaald dat een wisseling van rechter, nadat de naam van de rechter die de zaak behandelt aan partijen bekend is gemaakt, behoudens zwaarwegende redenen (zie artikel 16 van de zaakstoedelingsregeling) niet mogelijk is anders dan na een formeel verschoningsverzoek (of wrakingsverzoek).

Het gaat in dit protocol om die gevallen waarin de rechter, nadat zijn of haar naam aan partijen bekend is gemaakt, ontdekt dat hij of zij vanwege het bestaan van (de objectief gerechtvaardigde vrees voor) vooringenomenheid niet vrij is de zaak te behandelen en een verschoningsverzoek indient. Een rechter kan zich verschonen op grond van feiten of omstandigheden waardoor de rechterlijke onpartijdigheid schade zou kunnen lijden. De [Leidraad onpartijdigheid en nevenfuncties in de rechtspraak](#) bevat aanbevelingen ter waarborging van de onpartijdigheid van de rechter, althans ter voorkoming van de schijn van partijdigheid.

Dit protocol ziet niet op het geval dat de rechter de zaak vanwege dergelijke feiten en omstandigheden niet kan behandelen, maar waarin nog geen verplichting bestaat tot het indienen van een verschoningsverzoek, omdat de naam van de rechter nog niet aan partijen bekend is gemaakt. Een wisseling van rechter om een andere reden dan vanwege het bestaan van dergelijke feiten en omstandigheden (bijvoorbeeld als gevolg van uitval door ziekte kort voor een zitting) valt ook niet onder dit protocol.

Procedure formele verschoning

1. Een verschoningsverzoek geschiedt schriftelijk en is gemotiveerd. Na aanvang van een terechtzitting kan het ook mondeling geschieden. Het verzoek wordt ingediend bij de wrakingskamer (wrakingskamer.rb-ams@rechtspraak.nl). De rechter kan desgewenst gebruik maken van een standaardformulier dat op Intro is te vinden.
2. De griffier van de wrakingskamer legt een apart dossier aan voor het verschoningsverzoek, met een eigen registratienummer.
3. Een mondelinge behandeling van het verschoningsverzoek is niet voorgeschreven.

4. Partijen in de hoofdzaak worden niet gehoord, tenzij dat voor de beoordeling van het verschoningsverzoek door de wrakingskamer wenselijk wordt geacht.
5. Als de wrakingskamer de verzoekende rechter of partijen toch wil horen, kan dat zowel schriftelijk als mondeling op een zitting.
6. De wrakingskamer beslist zo spoedig mogelijk op het verschoningsverzoek.
7. De beslissing van de wrakingskamer is gemotiveerd en wordt op schrift gesteld.
8. De beslissing van de wrakingskamer wordt onverwijld meegedeeld aan betrokkenen. De mededeling kan langs elektronische weg geschieden.
9. De beslissing wordt zo spoedig mogelijk gepubliceerd op rechtspraak.nl, waarbij rekening dient te worden gehouden met het recht op privacy van de betrokken rechter.

Dit protocol formele verschoning is definitief vastgesteld door het gerechtsbestuur op 30 januari 2024 en treedt in werking per 1 februari 2024.